Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

zo 7. novembra 2013 *

„Spracovávanie osobných údajov — Smernica 95/46/ES — Články 10 a 11 — Povinnosť informovania — Článok 13 ods. 1 písm. d) a g) — Výnimky — Rozsah výnimiek — Súkromní detektívi konajúci za organizáciu poverenú kontrolou regulovaného povolania — Smernica 2002/58/ES — Článok 15 ods. 1“

Vo veci C-473/12,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Cour constitutionnelle (Belgicko) z 10. októbra 2012 a doručený Súdnemu dvoru 22. októbra 2012, ktorý súvisí s konaním:

Institut professionnel des agents immobiliers (IPI)

proti

Geoffreymu Englebertovi,

Immo 9 SPRL,

Grégorymu Francotteovi,

za účasti:

Union professionnelle nationale des détectives privés de Belgique (UPNDP),

Association professionnelle des inspecteurs et experts d’assurances ASBL (APIEA),

Conseil des ministres,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory M. Ilešič, sudcovia C. G. Fernlund (spravodajca), A. Ó Caoimh, C. Toader a E. Jarašiūnas,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: V. Tourrès, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. júla 2013,

* Jazyk konania: francúzština.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Institut professionnel des agents immobiliers (IPI), v zastúpení: Y. Paquay a H. Nyssen, avocats,

— belgická vláda, v zastúpení: M. Jacobs a C. Pochet, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci B. Renson, avocat,

— česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, splnomocnený zástupca,

— holandská vláda, v zastúpení: B. Koopman a C. Wissels, splnomocnené zástupkyne,

— Európsky parlament, v zastúpení: A. Caiola a A. Pospíšilová Padowska, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: F. Clotuche-Duvieusart a B. Martenczuk, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 13 ods. 1 písm. d) a g) smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355).

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi Institut professionnel des agents immobiliers (Profesijný inštitút realitných maklérov, ďalej len „IPI“) a G. Englebertom, Immo 9 SPRL a G. Francotteom vo veci údajných porušení vnútroštátnej právnej úpravy týkajúcej sa výkonu povolania realitného makléra.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 95/46

3 Odôvodnenia 3, 8, 10, 37 a 43 smernice 95/46 znejú takto:

„(3) keďže založenie a fungovanie vnútorného trhu, v ktorom v súlade s článkom 7a zmluvy je zabezpečený voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu, si vyžadujú nielen voľný tok osobných údajov z jedného členského štátu do druhého, ale aj ochranu základných práv jednotlivcov;

…

(8) keďže úroveň ochrany osobných práv a slobôd vo vzťahu k spracovaniu týchto údajov musí byť rovnocenná vo všetkých členských štátoch, aby sa odstránili prekážky tokov osobných údajov…

…

(10) keďže cieľom vnútroštátnych právnych predpisov o spracovaní osobných údajov je chrániť základné práva a slobody, najmä právo na súkromie, čo sa rešpektuje tak v článku 8 Európskeho dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd, ako aj vo všeobecných zásadách práva spoločenstva; keďže z toho dôvodu aproximáci[a] týchto právnych predpisov nesmie mať za následok zníženie ochrany, ktorú poskytujú, ale naopak musí sa snažiť zabezpečiť vysokú úroveň ochrany v spoločenstve;

…

(37) keďže spracovanie osobných údajov na účely žurnalistiky alebo na účely literárneho alebo umeleckého stvárnenia, najmä v audiovizuálnej oblasti, by malo oprávňovať k výnimkám z požiadaviek vyplývajúcich z určitých nariadení tejto smernice do tej miery, ako je to nutné pre zladenie základných práv jednotlivcov so slobodou informácií…

…

(43) keďže obmedzenia týkajúce sa práv prístupu a informácií a určitých povinností toho, kto spracovanie riadi, môžu jednoducho predpísať členské štáty, pokiaľ sú nevyhnutné pre bezpečnosť, napríklad, štátnu bezpečnosť, obranu, verejnú bezpečnosť, alebo kvôli dôležitým hospodárskym alebo finančným záujmom členského štátu alebo únie, ako aj kvôli vyšetrovaniu trestného činu a stíhaniu v trestnej veci a opatreniu týkajúceho sa porušenia etiky v upravených profesiách; …“

4 Článok 1 ods. 1 smernice 95/46 stanovuje:

„V súlade s touto smernicou členské štáty chránia základné práva a slobody fyzických osôb, a najmä ich právo na súkromie v súvislosti so spracovaním osobných údajov.“

5 Článok 2 písm. a) a d) smernice 95/46 stanovuje:

„Na účely tejto smernice:

a) ‚osobné údaje‘ znamenajú akúkoľvek informáciu, ktorá sa týka identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby (‚údajového subjektu‘ [‚dotknutej osoby‘ – *neoficiálny preklad*])…

…

d) ‚kontrolór‘ znamená fyzickú alebo právnickú osobu, verejný orgán, agentúru alebo akýkoľvek iný orgán, ktorý sám, alebo v spojení s inými, určí účely a prostriedky spracovania osobných údajov…“

6 Článok 9 smernice 95/46 stanovuje:

„Členské štáty vykonajú opatrenia pre výnimky a odchýlky z ustanovení tejto kapitoly, kapitoly IV a kapitoly VI pre spracovanie osobných údajov, vykonávané výlučne na žurnalistické účely alebo účely umeleckého alebo literárneho vyjadrenia, iba vtedy, ak sú nevyhnutné pre uvedenie práva na súkromie do súladu s nariadeniami, ktorými sa riadi sloboda prejavu.“

7 Časť IV smernice 95/46 s názvom „Informácie, ktoré je potrebné poskytnúť údajovému subjektu [dotknutej osobe – *neoficiálny preklad*]“ obsahuje články 10 a 11, ktoré upravujú situáciu, pri ktorej boli získané údaje od dotknutej osoby, a situáciu, pri ktorej tieto údaje získané neboli.

8 Článok 10 smernice 95/46 stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, že kontrolór alebo jeho zástupca, musí poskytnúť osobe pracujúcej s údajmi [dotknutej osobe – *neoficiálny preklad*], od ktorej sa údaje, ktoré sa jej týkajú, zbierajú, aspoň nasledujúce informácie, s výnimkou, ak ich tento subjekt už má:

a) identita kontrolóra a jeho zástupcu;

b) účely spracovania, pre ktoré sú údaje potrebné;

c) akékoľvek ďalšie informácie, ako napríklad

— príjemcovia alebo kategórie príjemcov údajov,

— či odpovede na otázky sú povinné alebo dobrovoľné, ako aj možné dôsledky neschopnosti odpovedať,

— existencia práva prístupu a práva skorigovania údajov, ktoré sa ho týkajú,

pokiaľ sú takéto ďalšie informácie potrebné, so zreteľom na špecifické okolnosti za ktorých sa údaje zhromažďujú, zaručenie správneho spracovania vzhľadom na osobu pracujúcu s údajmi [dotknutú osobu – *neoficiálny preklad*].“

9 Článok 11 tejto smernice stanovuje, že v prípade, keď sa údaje od dotknutej osoby nezískali, členské štáty zabezpečia, že kontrolór alebo jeho zástupca musí v čase zaznamenávania osobných údajov, alebo ak sa predpokladá odhalenie tretej strane, nie neskôr než v čase, keď sa údaje prvýkrát odhalia, poskytnúť dotknutej osobe aspoň informácie uvedené v tomto článku, pokiaľ ich ešte nemá.

10 Článok 13 smernice 95/46 s názvom „Výnimky a obmedzenia“ v odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty môžu prijať legislatívne opatrenia na obmedzenie rozsahu povinností a práv uvedených v článk[u] 6 ods. 1, v článk[och] 10 a 11 ods. 1, v článkoch 12 a 21, keď takéto obmedzenie vytvára nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie údajov o:

a) štátnej bezpečnosti;

b) obrane;

c) verejnej bezpečnosti;

d) prevencii, vyšetrovaní, pátraní a trestnom konaní alebo porušení etiky pre predpísané profesie;

e) dôležitom hospodárskom alebo finančnom záujme členského štátu alebo Európskej únie, vrátane peňažných, rozpočtových a daňových záležitostí;

f) monitorovaní, inšpekcii alebo regulačnej funkcii spojenej aj s výkonom oficiálneho orgánu v prípadoch uvedených v písmenách c), d) a e);

g) ochrane osoby pracujúcej s údajmi alebo práv a slobôd ostatných.“

Smernica 2002/58/ES

11 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, s. 37; Mim. vyd. 13/029, s. 514), vo svojom článku 15 ods. 1 stanovuje:

„Členské štáty môžu prijať legislatívne opatrenia na obmedzenie rozsahu práv a povinností uvedených v článku 5, článku 6, článku 8 ods. 1, 2, 3 a 4 a článku 9 tejto smernice, ak také obmedzenie predstavuje nevyhnutné, vhodné a primerané opatrenie v demokratickej spoločnosti na zabezpečenie národnej bezpečnosti (t. j. bezpečnosti štátu), obrany, verejnej bezpečnosti a na zabránenie, vyšetrovanie, odhaľovanie a stíhanie trestných činov alebo neoprávnené používanie elektronického komunikačného systému podľa článku 13 ods. 1 smernice [95/46]. …“

Belgické právo

12 Zákon z 8. decembra 1992 o ochrane súkromného života v súvislosti so spracovaním osobných údajov (*Moniteur belge* z 18. marca 1993, s. 5801) bol zmenený a doplnený zákonom z 11. decembra 1998 o prebratí smernice 95/46/ES (*Moniteur belge* z 3. februára 1999, s. 3049, ďalej len „zákon z roku 1992“). Článok 9 zákona z roku 1992, ktorého odseky 1 a 2 zodpovedajú článkom 10 a 11 tejto smernice, ukladá povinnosť informovať dotknutú osobu.

13 Článok 3 ods. 3 až 7 zákona z roku 1992 stanovuje v súvislosti s touto povinnosťou informovania výnimky a obmedzenia, ak sa spracovanie osobných údajov vykonáva výlučne na žurnalistické účely alebo účely umeleckého či literárneho vyjadrenia a pokiaľ údaje spracúvajú orgány zabezpečujúce štátnu bezpečnosť, všeobecná informačná služba a bezpečnostná služba ozbrojených síl, verejnoprávne orgány pri vykonávaní svojich úloh justičnej polície, policajné oddiely pri výkone svojich úloh administratívnej polície alebo Európske centrum pre nezvestné a sexuálne zneužívané deti.

Skutkové okolnosti vo veci samej a prejudiciálne otázky

14 IPI bol zriadený kráľovským nariadením zo 17. februára 1995 a má za úlohu najmä dbať na dodržiavanie podmienok prístupu k povolaniu realitného makléra a na jeho riadny výkon. Na tento účel má procesnú spôsobilosť najmä v zmysle oznamovania všetkých porušení platnej právnej úpravy. IPI má pri plnení týchto úloh právo využívať služby súkromných detektívov.

15 V rámci svojej činnosti IPI podal návrh na Tribunal de commerce de Charleroi (Obchodný súd v Charleroi), aby určil, že G. Englebert, spoločnosť Immo 9 SPRL a G. Francotte sa dopustili konania, ktoré je v rozpore s touto právnou úpravou, a nariadil G. Englebertovi a G. Francotteovi, aby ukončili rôzne činnosti v oblasti obchodovania s nehnuteľnosťami. IPI svoj návrh oprel o rôzne skutočnosti, ktoré zozbierali súkromní detektívi, na ktorých sa obrátil.

16 Tribunal de commerce de Charleroi sa pýta, akú hodnotu majú dôkazy, ktoré títo detektívi predložili, vzhľadom na možnosť, že boli získané bez dodržania požiadaviek ochrany fyzických osôb v súvislosti so spracovaním osobných údajov, a teda v rozpore so zákonom z roku 1992. Tento súd uviedol, že podľa IPI tento zákon, ktorý vyžaduje vopred informovať osobu, ktorej sa týka vyšetrovanie vedené detektívmi, alebo ak ide o nepriame získanie údajov od tretej osoby, zaznamenanie dotknutých údajov, znemožňuje činnosť súkromného detektíva. Tento súd si kladie otázku, či tým, že v zákone z roku 1992 sa výnimka z povinnosti informovania, ktorú majú k dispozícii iné profesijné kategórie alebo subjekty vo verejnom záujme, nevzťahuje na súkromných detektívov, tento zákon vo svojom článku 3 ods. 3 až 7 neporušil zásadu rovnosti zaobchádzania v rozpore s ústavou. V tejto veci sa preto rozhodol obrátiť sa na Cour constitutionnelle (Ústavný súd).

17 Cour constitutionnelle zastáva názor, že treba overiť, či zákon z roku 1992 tým, že pre súkromných detektívov nestanovuje výnimky porovnateľné s tými, ktoré sú uvedené v článku 13 ods. 1 písm. d) a g) smernice 95/46, správne preberá toto ustanovenie. Uvádza, že článok 3 ods. 3 až 7 zákona z roku 1992 zavádza rozdielne zaobchádzanie s osobami vykonávajúcimi žurnalistickú, umeleckú alebo literárnu činnosť, orgánmi príslušnými v oblasti bezpečnosti a polície a Európskym centrom pre nezvestné a sexuálne zneužívané deti na jednej strane a s osobami vykonávajúcimi činnosť súkromných detektívov na druhej strane v tom zmysle, že od povinnosti informovania stanovenej v článku 9 zákona z roku 1992 je oslobodená len prvá skupina.

18 Podľa vnútroštátneho súdu je toto oslobodenie odôvodnené vykonávanou činnosťou, ktorá súvisí s informovaním verejnosti alebo s kultúrnym životom, udržiavaním verejnej bezpečnosti a verejného poriadku a ochranou základných práv najslabších osôb.

19 Súkromní detektívi sa nachádzajú v odlišnej situácii. Vnútroštátny súd uvádza, že hoci je ich profesia upravená zákonom z roku 1991, ktorý vymedzuje jej hlavné rysy a jej výkon podmieňuje povolením ministerstva vnútra, ich činnosť nesúvisí s ochranou týchto základných práv a všeobecných záujmov a týka sa vo všeobecnosti ochrany súkromných záujmov.

20 Cour constitutionnelle uvádza, že aj keď sa zdá, že článok 13 ods. 1 smernice 95/46 poskytuje členským štátom určitú slobodu pri prijímaní dotknutých výnimiek, existujú pochybnosti vzhľadom na harmonizáciu, ktorú táto smernica vykonala a ktorá je v zásade úplná.

21 Za týchto podmienok Cour constitutionnelle rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 13 ods. 1 písm. g) *in fine* smernice [95/46] vykladať v tom zmysle, že členským štátom ponecháva možnosť rozhodnúť sa, či stanovia výnimku z povinnosti okamžite poskytnúť informácie uvedenej v článku 11 ods. 1, pokiaľ je táto výnimka nevyhnutná na ochranu práv a slobôd iných osôb, alebo členské štáty v tejto oblasti podliehajú obmedzeniam?

2. Vzťahuje sa v závislosti od okolností výnimka stanovená v článku 13 ods. 1 písm. d) a g) *in fine* smernice [95/46] na profesijné činnosti súkromných detektívov upravené vnútroštátnym právom a vykonávané v službách orgánov oprávnených oznamovať súdnym orgánom akékoľvek porušenie ustanovení, ktoré chránia profesijný titul a upravujú výkon určitej profesie?

3. Je v prípade zápornej odpovede na druhú otázku článok 13 ods. 1 písm. d) a g) *in fine* smernice [95/46] zlučiteľný s článkom 6 ods. 3 [ZEÚ], konkrétne so zásadou rovnosti a zákazu diskriminácie?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodná pripomienka

22 V rámci svojej prvej otázky vnútroštátny súd odkazuje na povinnosť bezprostredne poskytnúť informácie dotknutej osobe, ktorá je uvedená v článku 11 smernice 95/46.

23 Treba však uviesť, že toto ustanovenie, ktoré sa týka údajov, ktoré sa nezískali od dotknutej osoby, stanovuje povinnosť túto osobu informovať nie v okamihu získania informácií, ale neskôr. Naopak článok 10 smernice 95/46, ktorý sa týka získania údajov od dotknutej osoby, stanovuje povinnosť informovať túto osobu v okamihu získania týchto informácií (pozri v tomto zmysle rozsudok zo

7. mája 2009, Rijkeboer, C-553/07, Zb. s. I-3889, bod 68). Skutočnosť, že osoba, ktorej sa údaje týkajú, musí byť bezprostredne informovaná, teda nevyplýva z článku 11 smernice 95/46, ako to uvádza vnútroštátny súd, ale z článku 10.

24 Pokiaľ ide o vyšetrovanie vedené súkromným detektívom, z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že súkromný detektív môže byť nútený získavať údaje jednak priamo od dotknutej osoby, jednak nepriamo od tretích osôb. Treba preto konštatovať, že pri týchto vyšetrovaniach môže byť v závislosti od okolností relevantný tak článok 10, ako aj článok 11 ods. 1 smernice 95/46.

O prvých dvoch otázkach

25 Svojimi prvými dvomi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta po prvé, či sa má článok 13 ods. 1 smernice 95/46 vykladať v tom zmysle, že členské štáty majú možnosť alebo dokonca povinnosť prebrať do svojho vnútroštátneho právneho poriadku výnimky z povinnosti informovať osobu, ktorej sa týka spracovanie osobných údajov, a po druhé, či sa predmetný článok 13 ods. 1 písm. d) alebo g) vzťahuje na činnosť súkromného detektíva, ktorý vedie vyšetrovanie pre profesijnú organizáciu zamerané na zisťovanie porušenia etických pravidiel regulovaného povolania, v prejednávanej veci povolania realitného makléra.

26 Na úvod treba konštatovať, že údaje, ako sú tie, ktoré podľa vnútroštátneho súdu zbierajú súkromní detektívi vo veci samej, sa vzťahujú na osoby, ktoré konajú ako realitní makléri, a týkajú sa identifikovaných alebo identifikovateľných fyzických osôb. Predstavujú preto osobné údaje v zmysle článku 2 písm. a) smernice 95/46. Ich zbieranie, uchovávanie a poskytovanie zákonom upravenou organizáciou, akou je IPI, alebo súkromnými detektívmi, ktorí konajú v jej zastúpení, má preto charakter „spracovania osobných údajov“ v zmysle článku 2 písm. b) smernice 95/46 (pozri rozsudok zo 16. decembra 2008, Huber, C-524/06, Zb. s. I-9705, bod 43).

27 Na účely odpovede na prvú otázku treba po prvé preskúmať, či podľa článku 13 ods. 1 smernice 95/46 majú členské štáty možnosť, alebo povinnosť stanoviť jednu alebo viaceré výnimky z povinnosti informovať osobu, ktorej sa týka spracovanie osobných údajov, vymenované v tomto článku.

28 Z odôvodnení 3, 8 a 10 smernice 95/46 vyplýva, že normotvorca Únie mal v úmysle uľahčiť voľný pohyb osobných údajov aproximáciou právnych poriadkov členských štátov a súčasne chrániť základné práva osôb, najmä právo na ochranu súkromného života, a zaistiť vysokú úroveň ochrany v Únii. Článok 1 tejto smernice ukladá členským štátom povinnosť, aby v súvislosti so spracovávaním osobných údajov zabezpečili ochranu základných práv a slobôd fyzických osôb, najmä ich právo na súkromie (rozsudky Huber, už citovaný, bod 47, a z 24. novembra 2011, ASNEF a FECEMD, C-468/10 a C-469/10, Zb. s. I-12181, bod 25).

29 Na tento účel smernica 95/46 obsahuje v článkoch 10 a 11 povinnosti informovať osobu dotknutú spracovaním osobných údajov a v článku 13 ods. 1 stanovuje, že členské štáty môžu prijať legislatívne opatrenia na obmedzenie rozsahu týchto povinností, ak je toto opatrenie potrebné na účely uvedené v článku 13 ods. 1 písm. a) až g).

30 Vnútroštátny súd sa v tejto súvislosti zaoberá otázkou, aký rozhodovací priestor majú členské štáty vzhľadom na cieľ harmonizácie sledovaný normotvorcom, vyjadrený v odôvodnení 8 tejto smernice, ktorý má viesť k rovnakej úrovni ochrany práv a slobôd osôb v súvislosti so spracovaním osobných údajov vo všetkých členských štátoch.

31 Treba pripomenúť, že Súdny dvor už totiž rozhodol, že smernica 95/46 smeruje k takej harmonizácii, ktorá je v zásade úplná (pozri rozsudky zo 6. novembra 2003, Lindqvist, C-101/01, Zb. s. I-12971, body 95 a 96, a Huber, už citovaný, body 50 a 51). Súdny dvor však už tiež konštatoval, že ustanovenia smernice 95/46 sú relatívne všeobecné vzhľadom na to, že sa musia aplikovať na veľký

počet rôznych situácií, a zastával názor, že smernica obsahuje pravidlá, ktoré majú istú pružnosť, a teda v početných prípadoch ponechávajú na starosť členským štátom, aby upravili podrobnosti alebo si vybrali medzi možnosťami (pozri rozsudok Lindqvist, už citovaný, bod 83).

32 Pokiaľ ide o článok 13 ods. 1 smernice 95/46, z jeho znenia a najmä zo slovného spojenia „členské štáty môžu“ jednoznačne vyplýva, že toto ustanovenie neukladá členským štátom povinnosť upraviť vo svojom právnom poriadku výnimky na účely vymenované v tomto článku 13 ods. 1 písm. a) až g), ale naopak, normotvorca mal v úmysle ponechať na ich rozhodnutí, či a prípadne na aké účely si prajú prijať legislatívne opatrenia zamerané na obmedzenie predovšetkým rozsahu povinností informovať dotknuté osoby. Zo znenia toho istého článku 13 ods. 1 ďalej vyplýva, že členské štáty môžu prijať takéto opatrenia len vtedy, ak sú potrebné. „Nevyhnutný“ charakter týchto opatrení tak podmieňuje možnosť, ktorú tento článok 13 ods. 1 členským štátom poskytuje, a vôbec neznamená, že tieto štáty sú povinné prijať dotknuté výnimky vo všetkých prípadoch, keď je táto podmienka splnená.

33 Tento výklad v prvom rade potvrdzuje aj znenie odôvodnenia 43 smernice 95/46, podľa ktorého obmedzenia práv na informácie „môžu… predpísať členské štáty, pokiaľ sú nevyhnutné“ na uvedené účely. Ďalej ho potvrdzuje aj porovnanie na jednej strane znenia článku 13 ods. 1 smernice 95/46 a na druhej strane článku 9 a odôvodnenia 37 tejto smernice, ktoré členským štátom jasne ukladajú povinnosť prijať výnimky alebo odchýlky v súvislosti so spracovaním osobných údajov vykonávaným výlučne na žurnalistické účely alebo účely umeleckého či literárneho vyjadrenia, ak sú nevyhnutné na uvedenie práva na súkromie do súladu s pravidlami, ktorými sa riadi sloboda prejavu.

34 Tento výklad potvrdzuje aj analýza Súdneho dvora v rozsudku z 29. januára 2008, Promusicae (C-275/06, Zb. s. I-271), týkajúca sa článku 15 ods. 1 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách, ktorého znenie je podobné zneniu článku 13 ods. 1 smernice 95/46 a ktorý naň navyše výslovne odkazuje.

35 Súdny dvor v prvom rade konštatoval, že predmetný článok 15 ods. 1 smernice poskytuje členským štátom možnosť stanoviť výnimky zo základnej povinnosti zabezpečiť dôvernosť osobných údajov (rozsudok Promusicae, už citovaný, bod 50).

36 Pokiaľ ide o jednu z týchto výnimiek, Súdny dvor ďalej rozhodol, že článok 15 ods. 1 tejto smernice však nemožno vykladať tak, že by v situáciách, ktoré vymenováva, zaväzoval členské štáty stanoviť povinnosť sprístupnenia (rozsudok Promusicae, už citovaný, body 51 a 53).

37 Treba preto vziať do úvahy, že článok 13 ods. 1 smernice 95/46 ponúka členským štátom možnosť stanoviť jednu alebo viaceré výnimky, ktoré uvádza, ale členské štáty nie sú povinné tak urobiť.

38 Po druhé treba preskúmať, či sa výnimky stanovené v článku 13 ods. 1 písm. d) a g) smernice 95/46 vzťahujú na činnosť súkromného detektíva, ktorý koná za zákonom upravenú profesijnú organizáciu, akou je IPI.

39 Podľa ustálenej judikatúry si ochrana základného práva na súkromný život vyžaduje, aby výnimky a obmedzenia v súvislosti s ochranou osobných údajov nepôsobili nad rámec toho, čo je prísne nevyhnutné (rozsudky zo 16. decembra 2008, Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia, C-73/07, Zb. s. I-9831, bod 56, ako aj z 9. novembra 2010, Volker und Markus Schecke a Eifert, C-92/09 a C-93/09, Zb. s. I-11063, body 77 a 86).

40 Pokiaľ ide o výnimky vymenované v článku 13 ods. 1 písm. d) alebo g) smernice 95/46, treba uviesť, že sa vzťahujú po prvé na konkrétne definovanú situáciu, a to na prevenciu, vyšetrovanie, pátranie a stíhanie konania v rozpore s etickými pravidlami platnými pre regulované povolania, a po druhé na ochranu práv a slobôd iných osôb, ktoré naopak nie sú spresnené.

41 V prvom rade treba preskúmať výnimku uvedenú v článku 13 ods. 1 písm. d) tejto smernice a preveriť, či sa vzťahuje na činnosť súkromných detektívov, ktorí konajú za organizáciu, akou je IPI.

42 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že povolanie realitného makléra je v Belgicku regulovaným povolaním a že IPI je profesijnou organizáciou, ktorá dohliada na dodržiavanie dotknutej právnej úpravy a vyšetruje a oznamuje jej porušenia.

43 Treba konštatovať, že činnosť takejto organizácie, akou je IPI, zodpovedá situácii uvedenej v článku 13 ods. 1 písm. d) smernice 95/46, a teda táto výnimka sa na ňu môže vzťahovať.

44 Vzhľadom na to, že smernica 95/46 nestanovuje spôsoby vyšetrovania porušení právnej úpravy, treba prijať záver, že táto smernica nebráni takej profesijnej organizácii, aby na účely splnenia si poslania využila služby špecializovaných vyšetrovateľov, akými sú súkromní detektívi poverení týmto vyšetrovaním a odhaľovaním.

45 Z toho vyplýva, že ak sa členský štát rozhodol prebrať výnimku stanovenú v článku 13 ods. 1 písm. d), dotknutá profesijná organizácia a súkromní detektívi, ktorí za ňu konajú, sa na ňu môžu odvolávať a nie sú viazaní povinnosťou informovať dotknutú osobu podľa článkov 10 a 11 smernice 95/46.

46 Pokiaľ však členský štát túto výnimku nestanovil, dotknuté osoby musia byť informované o spracovaní ich osobných údajov v súlade s postupmi upravenými v predmetných článkoch 10 a 11, najmä pokiaľ ide o lehoty.

47 Podľa IPI je uplatňovanie výnimky z povinnosti informovania na ňu a súkromných detektívov, ktorí pre ňu pracujú, nevyhnutné na splnenie si poslania. Súkromní detektívi by podľa nej nemohli efektívne vykonávať svoju činnosť pre IPI, pokiaľ by museli odhaliť svoju totožnosť a dôvody vyšetrovania ešte pred vypočutím osôb, ktoré vyšetrujú. Holandská vláda rovnako tvrdí, že predmetné vyšetrovania by nemohli mať úspech.

48 Ako však vyplýva z bodu 37 tohto rozsudku, členské štáty musia rozhodnúť, či je potrebné, aby vo svojich právnych poriadkoch upravili výnimku stanovenú v článku 13 ods. 1 písm. d) smernice 95/46 v prospech takých profesijných organizácií, akou je IPI, ktoré konajú priamo alebo s pomocou súkromných detektívov. Môžu zastávať názor, že takéto organizácie a súkromní detektívi konajúci za ne majú aj napriek uplatňovaniu článkov 10 a 11 tejto smernice dostatočné prostriedky na odhaľovanie porušení etických pravidiel, takže nie je potrebné prebrať výnimku, aby si tieto organizácie mohli splniť poslanie spočívajúce v dohliadaní na dodržiavanie právnej úpravy.

49 Pokiaľ ide o rozsah tejto výnimky, treba tiež spresniť pojem „porušenie etiky“. V písomných a ústnych vyjadreniach predložených Súdnemu dvoru boli totiž v tejto súvislosti vyjadrené rôzne názory. Podľa belgickej vlády a na rozdiel od toho, čo tvrdí IPI, sa tieto porušenia týkajú len realitných maklérov, ktorým bol výkon tohto povolania riadne povolený, a netýkajú sa tých, ktorí sa za realitných maklérov len vydávajú, ale na výkon tohto povolania nemajú povolenie.

50 V tejto súvislosti treba konštatovať, že pravidlá týkajúce sa prístupu k regulovanému povolaniu sú súčasťou pravidiel etiky. Z toho vyplýva, že výnimka stanovená v článku 13 ods. 1 písm. d) smernice 95/46 sa týka aj vyšetrovaní konania osôb, ktoré tieto pravidlá porušujú tým, že sa za realitných maklérov vydávajú.

51 Z toho vyplýva, že podľa tejto smernice členské štáty môžu stanoviť, že regulovaná profesijná organizácia, akou je IPI, keďže sa na ňu vzťahuje predmetná výnimka, môže sama alebo s pomocou súkromných detektívov vyšetrovať prípadné porušenia pravidiel etiky vrátane nedodržania pravidiel vyplývajúcich z toho, že osoby svojím konaním nerešpektovali pravidlá týkajúce sa prístupu k povolaniu.

52 Vzhľadom na rozsah tejto výnimky netreba skúmať, či sa výnimka stanovená v článku 13 ods. 1 písm. g) tejto smernice 95/46 vzťahuje aj na činnosť súkromných detektívov konajúcich za profesijnú organizáciu, akou je IPI.

53 Na prvé dve prejudiciálne otázky preto treba odpovedať, že:

— článok 13 ods. 1 smernice 95/46 sa má vykladať v tom zmysle, že členské štáty nemajú povinnosť, ale možnosť prebrať do svojho vnútroštátneho právneho poriadku jednu alebo viaceré výnimky z povinnosti informovať osoby, ktorých sa týka spracovanie ich osobných údajov,

— výnimka stanovená v článku 13 ods. 1 písm. d) smernice 95/46 sa vzťahuje na činnosť súkromného detektíva, ktorý koná za profesijnú organizáciu s cieľom odhaliť porušenia etických pravidiel regulovaného povolania, v prejednávanej veci povolania realitného makléra.

O tretej otázke

54 Vzhľadom na odpovede na prvé dve otázky na tretiu otázku nie je potrebné odpovedať.

O trovách

55 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Článok 13 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov sa má vykladať v tom zmysle, že členské štáty nemajú povinnosť, ale možnosť prebrať do svojho vnútroštátneho právneho poriadku jednu alebo viaceré výnimky z povinnosti informovať osoby, ktorých sa týka spracovanie ich osobných údajov.

Výnimka stanovená v článku 13 ods. 1 písm. d) smernice 95/46 sa vzťahuje na činnosť súkromného detektíva, ktorý koná za profesijnú organizáciu s cieľom odhaliť porušenia etických pravidiel regulovaného povolania, v prejednávanej veci povolania realitného makléra.

Podpisy